

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL MUNCII,
FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE
ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE

ORGANISM INTERMEDIAR - POSDRU

Investește în oameni !

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară: AP4 "Modernizarea serviciului public de ocupare"

Domeniul major de intervenție: 4.1. „Întărirea capacității SPO pentru furnizarea serviciilor de ocupare”

Titlul proiectului: Sistem partenerial de analiză și prognoză pentru piața muncii adaptat continuu la dinamica economică

POSDRU/180/4.1/S/155259

STUDIU DE DINAMICĂ A PIEȚEI MUNCII DIN JUDEȚUL NEAMȚ

SUMAR EXECUTIV

Profilul demografic al județului Neamț arată că în perioada 2000-2014 **populația județului** a avut un trend descendent, tendință care s-a menținut inclusiv pe sexe, cu o scădere mai accentuată în cazul persoanelor de sex feminin. Bărbații reprezentau 49,6% din totalul populației județene în anul 2000, după care ponderea lor în populația județului a scăzut, ajungând în 2014 la 49,2%. Analiza populației pe medii de rezidență arată că populația din mediul rural este mai numeroasă decât cea din urban, iar evoluția populației, asemănătoare cu cea înregistrată per ansamblul regiunii, a fost de reducere. În mediul urban trendul este descendent între 2000-2014. Trendul **sporului natural** a fost descrescător și negativ, puncte de inflexiune fiind înregistrate în anii 2004, 2006 și 2011-2013. Pentru perioada analizată **durata medie de viață** a crescut cu 4,2 ani. Pe **grupe de vârstă**, dinamica populației în perioada 2000-2014, indică tendința de îmbătrânire demografică, caracterizată prin reduceri ale ponderii efectivelor din grupa 0-14 ani în total populație de la nivelul județului (cu 4,5 pp), creșteri ale ponderii populației cu vârsta de 65 de ani și peste (cu 2,7 pp). Populația cu vârsta de 15-64 de ani a scăzut.

Populația școlară din județul Neamț era în anul 2013 de 80.263 elevi și reprezenta 12,2% din populația școlară totală a regiunii Nord-Est, comparativ cu 13,5% în anul 2000, respectiv 109.417 elevi. În perioada 2000-2013, populația școlară de sex masculin a depășit numeric populația școlară de sex feminin. Pe **medii de rezidență**, analiza datelor statistice arată că populația școlară din mediul rural a depășit numeric populația școlară din mediul urban. În perioada 2000-2013 populația școlară din mediul urban a scăzut cu 22,9%, iar populația școlară din mediul rural a scăzut cu 30,3%. În perioada 2000-2013 aproape toate nivelele de pregătire au suferit o scădere a numărului de elevi înmatriculați. Doar învățământul liceal, învățământul postliceal și învățământul superior au avut creșteri de 24,8% respectiv 3.944 elevi, de 52,7% respectiv 868 elevi și de 29,1% respectiv 92 studenți. O scădere majoră a efectivului de elevi a suferit învățământul profesional (89,9%) urmat de cel gimnazial (42,7%). Învățământul preșcolar și cel primar au avut scăderile cele mai reduse, de 20,4% respectiv 25,3%. Ponderea învățământului profesional a ajuns la 1% din totalul populației școlare din județ în anul 2013.

Din punct de vedere economic, de-a lungul perioadei analizate 2000-2012, **evoluția PIB** a fost una ascendentă. Evoluția **numărului de firme** a fost în creștere în perioada 2000-2008, urmată de o scădere până în anul 2011, pe fondul crizei economice și ulterior de o ușoară revenire, ca urmare a revigorării economiei în ansamblu. Majoritatea firmelor înregistrate, indiferent de mărimea

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL MUNCII,
FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE
ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE

ORGANISM INTERMEDIAR - POSDRU

acestora, activau în perioada 2008-2013 în comerț, activitate care acoperă mai bine de o treime din unitățile județului. Analiza firmelor pe clase de mărime pune în evidență faptul că, de-a lungul întregii perioade analizate 2000-2013, firmele de mici dimensiuni (care au sub 9 salariați) au reprezentat majoritatea în totalul firmelor înregistrate la nivelul județului (peste 84%). Evoluția **cifrei de afaceri** la nivelul unităților locale din județul Neamț a fost una crescătoare în perioada 2003-2013, cu ușoare reduceri în perioada post-criză. Structura cifrei de afaceri pe activități economice arată că cea mai importantă contribuție la nivelul județului din perioada 2008-2013 au avut-o activitățile din comerț (42-45%) și apoi din industria prelucrătoare (32-36%). **Investițiile brute** au crescut în perioada 2000-2008 și apoi, ca urmare a efectelor crizei economice, s-au redus și numeroase activități economice au avut un regres investițional în perioada 2008-2013. Activitatea care a susținut cel mai mult investițiile brute la nivelul județului în perioada 2008-2013 a fost industria prelucrătoare care a acoperit între 30-44% din volumul investițional al județului Neamț.

Analiza pieței muncii de la nivel județean pune în evidență o scădere a **populației active civile** în perioada 2000-2013 (reducere de 25,6 % (respectiv de 69,0 mii persoane). Populația activă de sex masculin a depășit numeric populația activă civilă de sex feminin de-a lungul întregii perioade analizate. În anul 2013 **resursele de muncă** din județul Neamț reprezentau 14,9% (363,0 mii persoane) din resursele de muncă totale din regiunea Nord-Est, comparativ cu 15,4% (347 mii persoane) cât erau în anul 2000. În perioada analizată, dinamica resurselor de muncă a fost fluctuantă, tendința fiind de creștere. Resursele de muncă de sex masculin le-au depășit numeric pe cele de sex feminin în perioada 2000 - 2013. Evoluția **ratei de activitate a resurselor de muncă** a fost fluctuantă: până în anul 2005 a fost în scădere, după care a crescut până în anul 2008.

Evoluția **numărului de șomeri înregistrați** din județul Neamț reflectă situația macroeconomică: în perioada premergătoare crizei economice numărul șomerilor a scăzut, după care a crescut brusc în anul 2009. Începând cu anul 2010, perioadele de scădere au alternat cu cele de creștere. Dinamica structurii pe sexe pune în evidență ponderea semnificativ mai mare a bărbaților în totalul șomerilor înregistrați la nivelul județului Neamț, comparativ cu cea a femeilor. Dinamica structurii pe niveluri de pregătire pune în evidență ponderea semnificativ mai mare a șomerilor cu nivel de pregătire scăzut (studii primare, gimnaziale și profesionale), comparativ cu șomerii care au un nivel de pregătire mediu sau ridicat. Ponderea șomerilor cu studii primare a scăzut între 2005 - 2013 cu 14,2 pp. În același interval de timp, ponderea celor cu studii medii a crescut cu 14,2 pp și a celor cu studii superioare cu 2,6 pp. În anul 2013, **rata șomajului** în județul Neamț a fost de 6,2%, mai mică cu 0,4 pp decât cea de la nivelul întregii regiuni Nord-Est. În anul 2000, rata șomajului în județul Neamț era de 16,6%, mai mult cu 3,4 pp față de rata șomajului de la nivelul regiunii.

În județul Neamț, **populația ocupată civilă totală** a avut o evoluție fluctuantă, astfel a scăzut ușor în intervalul 2005-2007 după care, pe fondul reducerii activității economice cauzate de criza globală, populația ocupată s-a redus considerabil în perioada 2008-2011, iar în anul 2012 a început să se redreseze. În anul 2013, efectivul **populației ocupate** reprezenta 15,6% din populația ocupată în regiunea Nord-Est a României, cu 0,3 pp mai puțin față de anul 2005. Din punct de vedere al structurii, în anul 2013, ponderea populației ocupate de sex masculin era mai mare cu 4,8 pp în defavoarea ponderii populației ocupate de sex feminin. În perioada **2008-2013**, efectivul populației ocupate totale s-a redus semnificativ în cazul secțiunilor: *Industria prelucrătoare*,

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL MUNCII,
FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE
ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE

ORGANISM INTERMEDIAR - POSDRU

Agricultură, Construcții, Administrație publică, Învățământ și Sănătate. Pe de altă parte, s-a înregistrat o creștere a efectivului populației ocupate în activități din Comerț, Activități de servicii administrative și în activități de Spectacole.

Efectivul salariaților la sfârșitul anului 2013 reprezenta 14,7% din numărul total al salariaților din regiune. Intervalul 2005-2013 este marcat de trei perioade: o perioadă de creștere (2005-2008), urmată de scădere până în anul 2011 inclusiv, continuată cu o revigorare a numărului de salariați la nivel județean (2012-2013). Dinamica structurii pe sexe reflectă structura demografică a populației de la nivelul județului, astfel încât, în anul 2013, diferența dintre ponderile salariaților era de 7,4 pp în favoarea salariaților de gen masculin. **Structura salariaților pe activități economice** evidențiază în perioada 2008-2013 o concentrare a acestora în industria prelucrătoare (24-29%) și apoi în comerț (20%). Principalele activități în care se regăsesc salariații din județ sunt industria prelucrătoare (24-29%), urmată de comerț, învățământ și sănătate și asistență socială, în timp ce salariații de sex masculin activează cu preponderență în industria prelucrătoare (25-29%), urmată de comerț și construcții.

1.1% dintre locurile de muncă existente sunt vacante. Astfel, la nivelul județului Neamț rata locurilor de muncă vacante se situează atât sub media națională cât și sub cea regională. Cele mai multe locuri de muncă vacante sunt generate de sectorul *industrie* (aprox. jumătate dintre locurile de muncă vacante înregistrate la nivel județean – 53.6%). Majoritatea locurilor de muncă vacante sunt generate de întreprinderile *mici* – 53.6% și de întreprinderile *mari* (249+ salariați) – 26.3%. Cele mai multe dintre locurile de muncă vacante sunt generate pentru GO 8 (operatori la mașini și instalații) – 57.6 %, urmată la mare distanță de GO 4 (funcționari administrativi) – 16.1 % și GO 5 (lucrători în servicii) – 10.7%. Trebuie menționat că cererea pentru persoane cu nivel de educație ridicat este redusă, mai ales în context regional – doar 5.0 % dintre locurile de muncă fiind specifice grupelor ocupaționale GO 2 (specialiști cu ocupații intelectuale) și GO 3 (tehnicieni). Din numărul de locuri de muncă analizate la nivelul județului Neamț, o majoritate de 52.4% sunt deschise pentru absolvenți de învățământ liceal și postliceal (cu studii medii) și doar o minoritate de 10.7 % pentru absolvenți de studii superioare.

Angajatorii acordă cea mai mare importanță actualizării permanente a setului de cunoștințe și **competențe** teoretice și practice deținute de proprii salariați, și cu precădere în evaluarea salariaților cu studii medii. Pentru o majoritate a locurilor de muncă vacante (68.4 %), angajatorii nu solicită la recrutare experiență anterioară în muncă, ceea ce reprezintă un potențial factor favorizant pentru tinerii absolvenți la intrarea pe piața muncii.

Ponderea **absolvenților** recrutați în județul Neamț înregistrează o valoare inferioară celor de la nivel național și regional (0,9%), ceea ce subliniază cererea redusă pentru această categorie de forță de muncă la nivel local.

Din punct de vedere al fluxului de salariați, sectorul de construcții prezintă evoluția cea mai puțin favorabilă la nivel local, în vreme ce sectorul industrial pare a fi cel mai dinamic și cu potențial de creștere.